

בבית המשפט העליון

רע"א 4783/13

לפני: כבוד השופט י' דנציגר

המבקש: עו"ד יוסי כהן

נגד

המשיב: יואב יצחק

בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז
מיום 1.07.2013 בה"פ 51493-06-13 שניתנה על ידי כבוד
סגן הנשיאה א' יעקב

בשם המבקש: בעצמו

החלטה

לפני בקשת רשות ערעור על החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז (סגן הנשיאה א' יעקב) בה"פ 51493-06-13 מיום 1.7.2013, במסגרתה דחה בית המשפט את בקשת המבקש למתן צו מניעה זמני האוסר על המשיב לפרסם פרסומים אודות המבקש ורעייתו עד להכרעה בקובלנה פלילית פרטית שהגיש המבקש.

הרקע לבקשה

1. המבקש, עורך דין במקצועו, הגיש קובלנה פרטית נגד המשיב, בעל אתר האינטרנט "News1 מחלקה ראשונה" (להלן: האתר), על פי חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965. הרקע להגשת הקובלנה הפרטית היה מסכת של פרסומים שפרסם המשיב אודות המבקש, אשר לטענתו מכפישים את שמו, במטרה לרפות את ידיו מלייצג את אחד מלקוחותיו בתביעת דיבה שהוגשה נגד המשיב. המבקש הגיש לבית המשפט המחוזי המרצת פתיחה ויחד עימה בקשה לצו מניעה זמני הכוללת את ההוראות הבאות:

"להורות למשיב, להימנע מלפרסם באתר האינטרנט שבבעלותו... ו/או באמצעי תקשורת אחר, ולו מילה אודות המבקש, רעייתו, הליכי הגירושין שביניהם, עובדיו ו/או מי מלקוחותיו, עד להכרעה בקובלנה הפלילית התלויה ועומדת כנגדו..."

להורות למשיב, להימנע מלפרסם ולו מילה, אודות העדים האמורים להעיד כנגדו בקובלנה הפלילית עד לאחר ההכרעה בה, ובכלל זה תאגידים ו/או מקורבים ו/או עובדים של העדים;

להורות למשיב, להימנע מלפנות ללקוחותיו ו/או למקורביו ו/או לעובדיו של המבקש, עד להכרעה בקובלנה הפלילית;

להורות למשיב, להסיר מהאתר את כל הפרסומים הנוגעים למבקש ו/או ללקוחותיו ו/או לעדים האמורים להעיד בקובלנה כנגדו, עד להכרעה בקובלנה הפלילית."

בקשתו של המבקש לצו מניעה נסמכה על הוראות סעיפים 68(ה) ו-71 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן: החוק), שכן לטענתו המשיב פרסם באתר שורה של פרסומים המיועדים לרפות את ידיו מניהול הקובלנה הפרטית וכן בניסיון להשפיע על עדים העתידים להעיד בה ואף על בית המשפט הדין בה עצמו, והכל בניגוד להוראות סעיפים אלו באופן המגבש את עבירת הסוב-יודיצה ועובר על איסור הפרסום המוטל על הליכים המתנהלים בבית המשפט לענייני משפחה.

החלטתו של בית המשפט המחוזי

2. בית המשפט המחוזי דחה את בקשת המבקש למתן צו מניעה זמני. בכל הנוגע לעילה הנובעת מהוראת סעיף 68(ה) לחוק, המורה כי הדיון בענייני משפחה יתנהל בדלתיים סגורות, קבע בית המשפט כי בכל הפרסומים שצירף המבקש לבקשתו לא נמצא פרסום הדין בעניינים המתנהלים בינו לבין רעייתו בבית המשפט לענייני משפחה. בכל הנוגע לעילה הנובעת מהוראת סעיף 71(א) לחוק, קבע בית המשפט כי הוראה זו מאזנת בין חופש הביטוי לבין הזכות להליך הוגן, וכי בפסיקתו של בית משפט זה נקבע כי האיזון נוטה לטובת חופש הביטוי בייחוד כאשר מתבקשת מניעה מראש של ביטוי העלול להפר את הוראות הסעיף. בית המשפט ציין כי סעיף 71(א) לחוק דורש יסוד נפשי של מטרה להשפיע על הליך תלוי ועומד וכי בענייננו מטרה זו לא הוכחה. במקרים כגון דא, קבע בית המשפט כי יש להעדיף הטלת סנקציה בדיעבד, ככל שיתברר כי פרסומים מסוימים מפרים את הוראות הסעיף, על פני מניעת פרסומם מראש באופן הפוגע פגיעה משמעותית בחופש הביטוי.

מכאן בקשת רשות הערעור שלפני.

תמצית נימוקי הבקשה

3. המבקש טוען כי בית המשפט המחוזי שגה כשקבע כי הפרסומים שצירף לבקשתו לצו מניעה זמני אינם מפרים את הוראות סעיפים 68(ה) ו-71 לחוק. לטענתו, פרסומי המשיב המגדירים את המבקש כעברייני וכ"פושע" מסבים לו נזקים רבים וכי הקובלנה הפרטית שהגיש מכוונת כדי לקבל סעד בגין פרסומים שפורסמו בעבר אך אין בה כדי לרפא את הנזקים הנגרמים מפרסומים חדשים ומפרסומים עתידיים. המבקש טוען כי שגה בית המשפט כשהעדיף במקרה דנא את חופש העיתונות על פני זכותו של המבקש לניהול של הליך הוגן במסגרת הקובלנה הפרטית שהגיש. המבקש מוסיף וטוען כי, לטענתו, בית המשפט התעלם מכך שפרסומי המשיב מתייחסים באופן ישיר לאירועים שעומדים בבסיס הקובלנה הפרטית וכן לחלק מהעדים העתידיים להעיד בה, כמו גם לשופטת היושבת בדין בעצמה, וכי בכל אלו יש כדי להשפיע על ההליך המתנהל לפני בית המשפט. המבקש טוען גם כי שגה בית המשפט כשקבע שלא הוכחה מטרתו של המשיב להשפיע על קיומו של ההליך וכשסמך קביעה זו על פרסום אחד שצורף לבקשה למתן צו מניעה שהתפרסם עוד בטרם הגשת הקובלנה הפרטית. המבקש טוען כי במקרה דנא מתקיימים אותם חריגים המצדיקים את העדפת מניעת המשך הפרסומים מראש על פני הענקת סעד בדיעבד, וכי בית המשפט שגה כשקבע אחרת במסגרת האיזון שערך. לבסוף, טוען המבקש כי שגה בית המשפט כשקבע שאף לא אחד מהפרסומים נוגע להליכי הגירושין שבין המבקש לרעייתו, והוא מצביע על פרסום אחד הנוגע לראיה שלטענתו עומדת בבסיסו של ההליך המתקיים בינו לבין רעייתו בבית המשפט לענייני משפחה.

דיון והכרעה

4. לאחר שקראתי את בקשת רשות הערעור ואת נספחיה, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות, וזאת אף מבלי להזדקק לתשובת המשיב. הלכה ידועה היא כי בית משפט זה אינו נוטה להתערב בהחלטות הערכאה הדיונית הנוגעות לסעדים זמניים, להוציא מקרים חריגים בלבד [ראו לאחרונה: רע"א 5711/12 נ. מצה בע"מ נ' דלק חברת הדלק הישראלית בע"מ (25.2.2013), פסקה 10 והאסמכתאות הנזכרות שם; רע"א 560/13 חברת נמל אשדוד בע"מ נ' גולדשטיין שירותי תברואה בע"מ (12.2.2013), פסקה 5]. אינני מוצא כי המקרה דנא הינו חריג במידה כזו המצדיקה את התערבות בית משפט זה בהחלטת בית המשפט המחוזי בשלב זה של ההליך.

5. אוסיף בקצרה גם לגופו של עניין. כידוע, בבוא בית המשפט לדון בבקשה למתן סעד זמני עליו לשקול שני שיקולים עיקריים: סיכויי התביעה ומאזן הנוחות. לצד שני אלו, על בית המשפט לבחון גם שיקולי יושר [ראו: אורי גורן סוגיות בסדר דין אזרחי 521 (מהדורה עשירית, 2009) (להלן: גורן)]. הבקשה לצו מניעה מושא הבקשה שלפני הינה חריגה בשל כך שהיא מהווה חלק מהמרצת פתיחה המבקשת להגביל פרסומים עתידיים בטענה כי המפרסם ביצע את עבירת הסוב-יודיצה לפי סעיף 71 לחוק, וייתכן כי אמות המידה לבחינתה שונות מעט מהכללים המקובלים בעניין בקשות למתן סעד זמני. בקשה דומה נדונה לאחרונה על ידי בית משפט זה והשאלה האם אדם פרטי יכול לבקש צו האוסר על פרסום עתידי בשל הפרה של הוראת סעיף 71(א) לחוק הושארה שם בצריך עיון [ראו: ע"א 409/13 שידורי קשת בע"מ נ' קופר (11.4.2013), פסקה 17 לחוות דעתו של הנשיא א' גרוניס (להלן: עניין קופר)]. כיוון שענייננו הוא בבקשת רשות ערעור על החלטה בעניין סעד זמני, לא אדרש בשלב זה של ההליך לסוגיה זו המעלה שאלות משפטיות נכבדות, ועל אף שיש בכך כדי להשליך באופן מהותי על סיכויי התביעה, אניח לצורך הדיון כי ניתן היה לנקוט בהליך בו נקט המבקש. עם זאת, בעניין קופר הובעו דעות נחרצות בשאלה מהן אמות המידה לקביעה לפיה יהא זה מוצדק לאסור פרסום מראש בשל החשש שאותו פרסום יגבש את עבירת הסוב-יודיצה. כך, ציין הנשיא גרוניס כי:

"ישום תובנות אלה [לעניין הפגיעה בחופש הביטוי – י. ד.] על ענייננו ילמד שגם במקרים אשר לגביהם עולה טענה כי הם מפרים את כלל הסוב-יודיצה, תינתן עדיפות להעמדה לדין פלילי על פני מניעה מראש על דרך של צו מניעה או צנזורה. מובן, כי המפרסם נושא בסיכון שהיועץ המשפטי לממשלה יחליט להעמידו לדין בגין הפרת כלל הסוב-יודיצה, וכי בית המשפט ירשיע אותו [...] מבלי לקבוע מסמרות בדבר, סבורני כי עובדה זו מחייבת שימוש מצומצם יחסית בצווי מניעה לשם מניעה מראש של פרסומים הנוגעים להליך פלילי תלוי ועומד" (שם, בפסקה 16 לחוות דעתו).

באופן דומה, ציינה השופטת א' חיות את הדברים הבאים:

"לעניין האיזון שבין חופש הביטוי לפגיעה בתקינות ההליך הפלילי נקבע בעבר, בהקשר שונה במעט, כי יש הצדקה לפגיעה בחופש הביטוי על דרך של מניעה מוקדמת רק בהתקיים 'וודאות קרובה לפגיעה ממשית בתקינות ההליך הפלילי' (ע"פ 6578/12 מדינת ישראל נ' רשת-נגה בע"מ [פורסם בנבו] (6.9.2012)). עוד נפסק

בעבר כי קיומה של נורמה פלילית בת-עונש על פרסום דבר, אפילו התקיימו יסודותיה, היא לבדה אינה מצדיקה את הגבלת חירותו של אדם, מראש, מלפרסמו. הגבלה כזו יש לה מקום רק בהתקיים ודאות קרובה לפגיעה ממשית באינטרס מוגן" (שם, בפסקה 2 לחוות דעתה).

רואים אנו, אם כן, כי כדי לזכות בסעד אותו ביקש המבקש, עליו להוכיח פגיעה ממשית באינטרס המוגן – קיומו של הליך תקין במסגרת הקובלנה הפרטית – וזאת אף מעבר להוכחת קיום יסודות עבירת הסוב-יודיצה, וכי הנטל בעניין זה הינו גבוה ביותר שעה שהסעד המבוקש הוא מניעה של פרסום עתידי [השוו: גורן, בעמ' 540]. כלל זה נכון במיוחד בענייננו, כאשר מתבקשת מניעה גורפת של כל פרסום אודות המבקש, רעייתו והמקורבים אליו, בניגוד למניעה של פרסום ספציפי, ונראה כי מאזן הנוחות בבקשות מסוג זה נוטה באופן אינהרנטי לטובת המשיב.

6. בית המשפט המחוזי בחן את הפרסומים שצירף המבקש לבקשתו למתן צו מניעה זמני וקבע כי לא ניתן היה ללמוד מהם על התגבשות יסודות עבירת הסוב-יודיצה לפי סעיף 71 לחוק בשלב זה של ההליך. לבקשה שלפני לא צורפו הפרסומים במלואם, אך נכללו בה ציטוטים מאותם פרסומים וחזקה על המבקש כי בחר לצטט את הפרסומים שלדעתו מגבשים באופן החזק ביותר את הפרת סעיף 71 לחוק. דעתי היא כי אין להתערב בקביעות בית המשפט המחוזי בשלב זה. מבלי להביע כל עמדה בעניין לגיטימיות פרסומי המשיב באתר בראי הוראות חוק אחרות, נראה כי לא ניתן, לפחות בשלב זה, ללמוד על קשר ישיר ביניהם לבין אפשרות של השפעה על ההליך בקובלנה הפרטית שהגיש המבקש נגד המשיב, ולא כל שכן על מטרתו של המשיב להשפיע על הליך זה באמצעות אותם פרסומים. בכל הנוגע לאותו פרסום שלטענת המבקש מתייחס לראיה שהוגשה לבית המשפט לענייני משפחה וחוסה תחת החיסיון של הליך זה, מתוכן הפרסום כפי שצוטט על ידי המבקש לא ניתן ללמוד על הקשר הישיר בינו לבין ההליך המתקיים בבית המשפט לענייני משפחה. ואולם, יובהר כי אין בקביעה זו כדי למנוע מהמבקש לפנות לבית המשפט לענייני משפחה בבקשה מתאימה בשל הפרת החלטת החיסיון שיצאה מלפניו, ככל שהמבקש סבור שהחלטה זו הופרה.

7. מכל האמור, עולה כי צדק בית המשפט המחוזי כשקבע כי באיזון בין חופש הביטוי לבין אפשרות ההשפעה על ההליך במסגרת הקובלנה הפרטית שהגיש המבקש גובר במקרה דנא, ובשלב זה, חופש הביטוי באופן שאינו מצדיק מתן צו מניעה זמני גורף כל כך שיאסור על המשיב לפרסם כל דבר בקשר למבקש, לרעייתו ולכלל

מקורביו. המבקש הגיש גם בקשה למתן סעדים זמניים בערעור, ואולם, לאור התוצאה אליה הגעתי מתייתר הדיון בבקשה זו.

8. לאור האמור לעיל, הבקשה נדחית. משלא נתבקשה תשובת המשיב, איני עושה צו להוצאות.

ניתנה היום, כ"ט בתמוז תשע"ג (7.7.2013).

ש ו פ ט